

1. Doplňte vynechané písmená **i, í, y, ý**.

Str_kovia pracujú vo f_rme, ktorá stavia moderné tunel_. Rad_ rozprávajú o každom metr_, ktorý v_kopali. Často pracujú aj cez v_kend. Sú dospel_ a majú právo tráviť večer_ podľa svojich predstáv. C_ril si posed_ v bare, rozpráva sa s kamarátmi_ o v_ťaznom góle, ktor_ dal jeho obľúben_ t_m. Popoludnie trávil_ v športovom areál_. O Kamilovi žartom hovoríme, že si stoj_ na kábl_. Doma má dva klavír_, tvor_ modernú hudbu a získané eurá si ukladá ako svoje podiel_ do modern_ch podnikov. O najväčšom podiele, ktorý má v dvoch zahraničných podnikoch, sa nerozpráva s n_kým. Občas navštívia v t_ždni spolu aj dva bar_. Tak_ sú moji blízki_ príbuzni_.

Ukážka1

Bratislavský hrad

Bratislavský hrad je postavený na starom slovanskom hradisku z 9. storočia. Pod menom Pressalauspruch sa prvý raz písomne spomína v roku 907. Po zániku Veľkej Moravy sa stal pohraničným hradom ranofeudálneho uhorského štátu. V prvej polovici 15. storočia dal hrad úplne prestavať kráľ Žigmund v súvislosti s opevňovaním západných hraníc Uhorska proti husitom.

Vtedy vybudovali rozsiahly dvojposchodový gotický palác, ktorý bol obklopený priekopou a moderným opevnením. V prvej polovici 17. storočia, keď patrilo hradu Pálffyovcom, vybudovali tretie poschodie a dostavali dve nové veže. Ďalšie rozsiahle prestavby v druhej polovici 18. storočia vytvorili z hradu veľké reprezentačné sídlo uhorského miestodržiteľa. Po prenesení ústredných úradov do Budína zriadil Jozef II. na hrade generálny seminár. V ňom študoval aj prvý kodifikátor spisovnej slovenčiny Anton Bernolák. **Požiar, ktorý tu v roku 1811 vypukol, premenil celý objekt na ruiny.** Po niekoľkých márných snahách o jeho obnovu mu vrátila nový život a kultúrne poslanie až veľká rekonštrukcia v roku 1953.

Hrad je dnes sídlom Slovenského národného múzea s historickou a hudobnou expozíciou.
www.skonline.sk - upravené

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 02 – 06.

2. Čo vyplýva z textu ukážky 1?

- a) Bratislavský hrad sa stal po zániku Veľkej Moravy pohraničným hradom ranofeudálneho veľkomoravského štátu.
- b) V 17. storočí bolo vybudované tretie poschodie a boli dostavané tri veže.
- c) Podstatná architektonická úprava hradu bola zrealizovaná za vlády Jozefa II.
- d) V roku 1953 sa uskutočnila veľká obnova hradu.

3. V ktorej z možností je podľa zloženia správne určená podčiarknutá veta z ukážky 1?

- a) jednoduché priraďovacie súvetie
- b) jednoduché podrad'ovacie súvetie
- c) jednoduchá veta s prístavkom
- d) zložené súvetie

4. V ktorej z možností sú číslovky **1953** a **II.** (v spojení *Jozef II.*) z ukážky 1 správne napísané slovom?

- a) tisíc deväťsto päťdesiattri, druhý
- b) tisíc deväťsto pädesiattri, Druhý
- c) tisíc deväťsto pädesiattri, druhý
- d) tisíc deväťsto päťdesiattri, Druhý

5. V ktorej z možností je správne určená nasledujúca veta z ukážky 1?

Pod menom Pressalauspruch sa prvý raz písomne spomína v roku 907.

- a) jednoduchá, dvojčlenná neúplná, oznamovacia
- b) jednoduchá, dvojčlenná úplná, oznamovacia
- c) jednoduchá, jednočlenná neslovesná, oznamovacia
- d) jednoduchá, jednočlenná slovesná, oznamovacia

6. V ktorej z možností je správne určené slovo **husitom** z 1. odseku ukážky 1?

- a) všeobecné podstatné meno, inštrumentál, jednotné číslo, vzor hrdina
- b) všeobecné podstatné meno, inštrumentál, jednotné číslo, vzor chlap
- c) konkrétne podstatné meno, datív, množné číslo, vzor hrdina
- d) abstraktné podstatné meno, datív, množné číslo, vzor chlap

7. Utvorte L singuláru od podstatných mien:

- a) hotel -
- b) dvor -
- c) kožuch -

8. Akú melódiu majú nasledujúce vety? *Kde je moje pero? Prečo tu nie je?*

- a) klesavú, klesavú
- b) klesavú, stúpavú
- c) stúpavú, stúpavú
- d) stúpavú, klesavú

9. V ktorej z uvedených možností sú správne určené vetné členy nasledujúcej vety?

Na dlážke hotelovej izby ležal obrovský pavúk.

- a) predmet, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- b) príslovkové určenie miesta, zhodný prívlastok, predmet, prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- c) príslovkové určenie miesta, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok, prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- d) predmet, zhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta, prísudok, zhodný prívlastok, podmet

10. V ktorej možnosti sa nachádzajú len príslovky?

- a) vtom, pokojne, len
- b) hneď, keď, ako
- c) okrem, večer, sem
- d) pekne, dnes, von

11. Z hľadiska členenia slovnej zásoby zaradíme slovo *kamoš* medzi

- a) cudzie slová.
- b) slangové slová.
- c) neologizmy.
- d) zastarané slová.

12. V ktorej možnosti je správne vystupňované prídavné meno zo slovného spojenia **malá báseň**?

- a) malá, maličká, najmalinkatejšia
- b) malá, menšia, najmenšia
- c) malá, drobnejšia, najdrobnejšia
- d) malá, väčšia, najväčšia

13. V ktorej možnosti je správne uvedený podmieňovací spôsob minulého času slovesa obdivuje?

- a) bol by som obdivoval
- b) obdivoval by som
- c) chcel by som obdivovať
- d) obdivoval som

14. V ktorej z možností je správne zapísaná priama reč?

- a) Dominika frflala: „No len sa toľko nevzrušujte. Čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“
- b) „No len sa toľko nevzrušujte,“ frflala Dominika, „čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“
- c) „No len sa toľko nevzrušujte“, frflala Dominika, „čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“
- d) Dominika frflala „No len sa toľko nevzrušujte. Čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“

15. V ktorej z uvedených viet sú tri slová so slabikotvornými spoluhláskami?

- a) Triatlon má dĺžku tratí 1,5 kilometra, 40 a 10 kilometrov.
- b) Zvládnuť tri vytrvalostné disciplíny si vyžaduje trpezlivosť.
- c) Beh výborne posilní srdce, zaručí prehĺbenie dýchania.
- d) Kraul zlepšuje vytrvalosť a práca nôh je šetrná ku kĺbom.

16. Napíšte, či sú slovesá dokonavé alebo nedokonavé:

- a) venujú -
- b) čistia -
- c) vypestovali -

17. Utvorte správny tvar prídavného mena.

- a) Francúzsko -
- b) Paríž -
- c) Monako -

18. Doplňte veľké alebo malé písmená:

Ochtinská aragonitová _askyňa, _áľiv trpezlivosti, _ýchodné _lovensko, _arpaty,
_ost mládeže, _edzinárodný deň _tudentstva, _unajská _treda, _ianočné sviatky,
Matica _lovenská

Ukážka 2

Cena priateľov

Cena priateľov, v cenníkoch tam jej **niet**,
cenu priateľov nenájdeš **hneď**.
S tebou stále sú,
s tebou stále idú,
bez veľkých slov, vždy prídu skôr.
Je vôňa tried, za bránou škôl,
A spája nás šanca dať gól.

Cena priateľov, cesty našich prianí,
cena priateľov časom váži viac.
S tebou vždy pôjdu,
kým budeš vedieť s nimi ísť,
bez veľkých slov, vždy prídu skôr.
Je vôňa tried, za bránou škôl.
A spája nás šanca dať gól.

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 19 – 22.

19. Ktorými slovnými spojeniami sa začína a končí refrén básne?

- a) s tebou stále idú, vždy prídu skôr
- b) je vôňa tried, šanca dať gól
- c) cena priateľov, nenájdeš hneď
- d) bez veľkých slov, prídu skôr

20. Ktoré tvrdenie nevyplýva z ukážky?

- a) S priateľmi máme spoločné záujmy.
- b) Priateľstvo si človek nemôže kúpiť.
- c) Najlepších priateľov nikdy nestratíš.
- d) Priateľ je ochotný pomôcť v každej situácii.

21. Podčiarknuté slovo v slovnom spojení cena **priateľov je**

- a) predmet.
- b) nezhodný prívlastok.
- c) podmet.
- d) zhodný prívlastok.

22. Zvýraznené slovné druhy v prvom a druhom verši sú

- a) sloveso a častica.
- b) sloveso a príslovka.
- c) príslovka a častica.
- d) príslovka a sloveso.

23. V ktorej z možností je správne uvedená výslovnosť?

- a) vtág hlasno, všetko, ťašký, obrovské
- b) fták hlasno, fšetko, ťažký, obrouské
- c) fták hlasno, všetko, ťažký, obrovské
- d) ftág hlasno, fšetko, ťašký, obrouské

24. Ako sa nazýva literárny žáner lyriky, ktorý je určený širokým vrstvám obyvateľstva a podlieha móde?

- a) evergreen
- b) ľudová pieseň
- c) ľúbostná pieseň
- d) populárna pieseň

25. Ktorý z uvedených znakov **nie je** typický pre divadelnú hru?

- a) dominantnosť dialógov
- b) prítomnosť rozprávača
- c) členenie na dejstvá
- d) postoj a reč tela